

KULTURDEPARTEMENTET
Postboks 8030 DEP
0030 OSLO

Fordeling av Norsk Tippings overskudd øremerket samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner

Vi viser til deres høringsbrev av 30.04.2013.

Vi støtter arbeidet med å omregulere fordelingen av Norsk Tipping sitt overskudd øremerket samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner, slik at tilskuddet når et bredere spekter av frivillige organisasjoner.

Videre støttes forslaget om å etablere en overgangsordning der "automat-organisasjonene" får tilskudd i samsvar med gjeldende praksis, samtidig som nye organisasjoner inkluderes i ordningen. Vi forstår det slik at ved utbetaling fra 2017 skal ikke kompensasjon for inntektsbortfall lenger være et formål, og støtter dette.

Siden foreliggende forskriftsutkast gis begrenset virketid, jf. § 2 tredje ledd (utbetalinger 2014 - 2017), kan det være hensiktsmessig å kalle forskriften: «*Midlertidig forskrift om fordeling av...*».

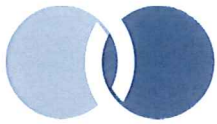
Overfor organisasjonene er det nødvendig å tydeliggjøre systemet med overgangsordning frem til 2017 der nye organisasjoner i henhold til § 6a får del i midlene som blir til overs når automatorganisasjonene har fått sitt. Dernest etableres det et nytt system der generelle vilkår avgjør hvem som faller innunder tilskuddsordningen. Vi forstår det slik at 10 H, med unntak for Flyktningehjelpen, vil falle innunder den endelige modellen, mens en rekke av de øvrige automatorganisasjonene vil falle ut, særlig på grunnlag av vilkåret om at organisasjonene skal være «*landsdekkende*».

Nedenfor følger innspill og kommentarer til endringsforslagene. Forslag som ikke er kommentert, støttes.

Forslag til endring i pengespilloven

§ 10 femte ledd

Vi kjenner ikke til at humanitære organisasjoner er tilknyttet idrettsforbundet, og foreslår derfor følgende ordlyd: «*...utbetales til humanitære organisasjoner eller til samfunnsnyttige organisasjoner som ikke er tilknyttet Norges idrettsforbund...*».

Forslag til endringer i forskrift om tilskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner

§ 2

Det bør fremgå at overskuddet fra Belago ikke inngår i beregningsgrunnlaget.

§ 3

Vi foreslår at annet og tredje ledd viser tilbake på organisasjonene opplistet i første ledd, for å unngå oppramsing av samtlige ti flere ganger i samme paragraf. Vi foreslår følgende ordlyd innledningsvis i annet og tredje ledd:

”Organisasjonene som er navngitt i første ledd får...”

Dersom dette forslaget om å begrense oppstillingen av 10 H organisasjonene i § 3 annet og tredje ledd tas til følge, kan en i utkastets § 4 tredje ledd og § 5 første ledd henvide til de navngitte organisasjonene i § 3 første ledd.

I første ledd betegnes fordelingen som en ”modell”. Oppstilling av organisasjoner med tilhørende prosentsats utgjør neppe en modell. Vi foreslår følgende ordlyd: «...inntil kr 616 500 000 fordeles som følger:...»

I høringsbrevet foreslås at en andel av midlene på permanent basis forbeholdes tre beredskapsorganisasjoner. Det er et generelt prinsipp at finansiering av oppgaver som er typisk offentlige, faller utenfor pengespillmarkedet, jf. Ot. prp. nr. 84 s. 27. Frivillige beredskapsorganisasjoner inngår som en del av den statlige grunnberedskapen. Vi viser til beredskapsmeldingen (NOU 2013:5)¹ kapittel 4. I meldingen anbefales blant annet at man vurderer hvorvidt den fremtidige beredskapsstyrken tildeles midler under eget kapittel i statsbudsjettet (pkt. 8.1 s 73). Regjeringen oppfordres til å sette ned et utvalg som ser på hvordan det offentlige skal kunne understøtte frivillig beredskap på en samordnet og effektiv måte (pkt. 7.4 s 72).

§ 5

Vi foreslår et nytt annet ledd hvoretter bestemmelsen om nabolaget i § 6b flyttes til § 5, jf. merknadene våre til forslagets § 6b.

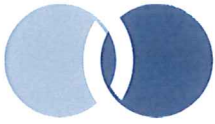
Vi foreslår følgende ordlyd i § 5 første og annet ledd:

”Dersom tilskuddsbeløpet overstiger det som tilkommer organisasjonene angitt i § 3 første ledd, vil gjenstående beløp bli fordelt til andre organisasjoner som oppfyller vilkårene i § 6a.

Halvparten av overskuddet fra spillet Nabolaget fordeles organisasjonene som faller innunder § 6a.”

Vi foreslår følgende ordlyd i utkastets annet ledd (tredje ledd dersom vårt forslag til nytt annet ledd tas til følge):

¹ NOU Norges offentlige 2013:5 Når det virkelig gjelder... Effektiv organisering av statlige forsterkningsressurser.

«Dersom det totale dokumenterte søknadsbeløpet i henhold til § 4 overstiger størrelsen på det samlede tilskuddet, vil alle dokumenterte søknadsbeløp bli avkortet med samme prosentsats.»

Vi mener «fra søknadsberettigede» kan strykes fordi dette følger av henvisningen til § 4.

§ 6 a

Der er positivt at § 6a oppstiller vilkår for hvilke frivillige organisasjoner som faller innunder denne tilskuddsordningen. Dette er, etter vårt syn, en riktig lovteknikk framfor å utlede de berettigede fra en innskrenkende forståelse av hvem som er «samfunnsnyttig». Skjønnsmessige begreper som nyttes flere steder i pengespillovgivning bør forstås med utgangspunkt i vanlig språkbruk, samt gis et ensartet innhold.

Vi mener ordlyden «kriterier» bør erstattes med «vilkår», som har et tydeligere innhold, og som er mer vanlig brukt i lovtekst.

Vi er enig i forslaget om at organisasjonen skal være godkjent som lotteriverdig.

Vi støtter forslagene til kategorisering faglig sett (se imidlertid like nedenfor om dyrevern), og at dette knyttes opp mot Frivillighetsregisteret. Vi foreslår en presisering hvoretter registreringen skal være faglig korrekt. Det tydeliggjør at det er organisasjonens aktivitet som er det reelle grunnlaget for å oppfylle vilkårene, mens Frivillighetsregisteret er et verktøy for organisasjonene og forvaltningen.

I høringsnotatet angis at ICNPO 5200 dyrevern skal unntas ordningen, uten at dette fremgår av vedlegget med lovendringsforslagene. Vi ser ikke grunnlag for å unnta dyrevern. Det er her tale om organisasjoner som arbeider for akseptabel dyrevelferd. Der dyr inngår som ledd i en hobby, for eksempel en katteklubb eller brevueforening, faller klart utenfor ordningen (disse er ikke lotteriverdige). Vilråene i § 6a tilsier dessuten at dette gjelder et nokså begrenset antall organisasjoner.

Forskriftsforslagets beskrivelse av innholdet i vilkåret «landsdekkende» kan gis som merknader til forskriften. Vi forutsetter at dette vilkåret åpner for et visst skjønn.

Vilkåret om «ikke-fortjenestebasert med frivillig innsats som en viktig del av virksomheten», er strengt tatt unødvendig da dette er en forutsetning for godkjenning som lotteriverdig organisasjon. Det kan likevel være hensiktsmessig å presisere disse elementene.

Det synes unødvendig å gi særskilt hjemmel for å avgjøre tvilstilfeller.

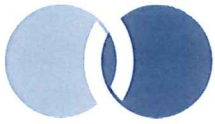
Vi foreslår å stryke presiseringen innledningsvis i § 6a hvoretter bestemmelsen gjelder organisasjoner som ikke hadde automatinntekter i 2001. Dette fremgår av forskriften lest i sammenheng, herunder § 5.

Vi foreslår følgende ordlyd i § 6a:

«Organisasjonen er tilskuddsberettiget dersom den er:

a) godkjent som lotteriverdig av Lotteritilsynet. Godkjenningen skal foreligge før 1. januar det året tilskudd utbetales.

b) andreorientert, med aktivitet rettet mot andre enn egne medlemmer.

c) landsdekkende, med aktivitet av nasjonal betydning. Det er sentralorganisasjonen som er søknadsberettiget.

d) Registret korrekt i Frivillighetsregisteret under minst en av følgende kategori:

- i. ICNPO 3400 andre helse tjenester,
- ii. ICNPO 4100/4200 sosiale tjenester/krisehjelp og støttearbeid
- iii. ICNPO 5100/5200 natur- og miljøvern/dyrevern, eller
- iv. ICNPO 7100 interesseorganisasjoner.

Organisasjonen skal dokumentere at en sentral del av virksomheten faller inn under minst en av kategoriene i-iv.

Følgende organisasjoner skal likevel ikke motta tilskudd:

- i. barne- og ungdomsorganisasjoner,
- ii. politiske partier, og
- iii. lukkede organisasjoner.

§ 6b

Denne paragrafen foreslår vi å stryke. Første og annet ledd er dekket opp av § 5 første ledd. Det er kun bestemmelsen i tredje ledd om fordeling av overskuddet fra spillet i Nabolaget som ikke er dekket opp i § 5. Vi foreslår å flytte denne bestemmelsen til § 5 (jf. forslag til nytt annet ledd i § 5 ovenfor).

Fare for misbruk

Vi foreslår en ny bestemmelse hvoretter søknaden kan avslås når det er grunn til å tro at organisasjonen har misbrukt andre offentlige støtteordninger, sml. grasrotforskriften § 9.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Forvaltning av overgangsordningen blir ressurskrevende den kommende tre-årsperioden. En må regne med søknader fra langt flere organisasjoner enn de som faktisk faller inn under ordningen, som må vurderes og gis tilbakemelding. Vi kan også påregne mye arbeid med å beregne tilskuddsbeløpene. De første årene må vi dessuten påregne en rekke klagesaker, inntil praksis har satt seg med hensyn til hvem ordningen omfatter.

Lotteritilsynets ressursbruk med hensyn til forvaltningen av dagens tilskuddsordning begrenser seg til to til tre månedersverk, mens den foreslåtte ordningen vil kreve adskillig flere ressurser. Ressursbruken vil bli nærmere belyst i forbindelse med høring av endelig fordelingsmodell, jf. høringsbrevet (femte avsnitt).

Med hilsen

Elna Berge
avdelingsdirektør

Inger Helen Stenevik
rådgiver